

Szociális munka a pszichiátriai otthonban

Simon Györgyi részlegvezető

Napsugár Otthon Ópusztaszeri Pszichiátriai Otthona, Ópusztaszer

Cél: A szociális munkás hallgatók, és a képző intézet figyelmét szeretném felhívni intézetünkre, mint egy gazdag gyakorlati lehetőséget biztosító terephelyre. Ennek érdekében bemutatom röviden az intézetet, az ellátottak összetételét, majd ismertetem az ott folyó szakmai munkát.

Módszer: Szociális munkás végzettségű terepitanár segítségével sajátíthatják el a szakma fortélyait. Társadalom érzékenyítő programjaink segítségével kívánjuk felhívni magunkra a közvélemény figyelmét, és céljaink között szerepel a társadalom által elfogadott sztereotípiákat személyes megtapasztalás útján megváltoztatni.

Eredmények: Intézetünk változatos és a hallgatók igényeit kielégítő terepgyakorlati lehetőséget kínál. A szakma elismeréseként idén két konferencián is részt vehettünk, mint előadók.

Következtetések: Sikertelen olyan programokat szerveznünk, amelyek felkeltették az érdeklődést a pszichiátriai betegek iránt. Rendezvényeink a visszajelzések alapján érdekesek, hasznosak, és törekvéseink elérték a célközönséget.

Javaslatok: Lehetőséget kell teremteni a hallgatóknak, hogy személyes tapasztalatot kapjanak egy-egy intézménylátogatás keretén belül.

Bevezetés

Az ópusztaszeri telephelyen pszichiátriai betegek otthona, szociális foglalkoztató és pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona is működik. Intézményünk feladata az intézmény ellátási területén belül élő (Csongrád megye), nem veszélyeztető állapotú, akut gyógyintézeti kezelést nem igénylő krónikus pszichiátriai betegek ellátása, akik egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt önmaguk ellátására segítséggel sem képesek.

Lakóotthonainkban a rehabilitáció során az ellátottak önálló életvezetési képességének kialakítása, fejlesztése, társadalomba történő be- és visszailleszkedésének támogatása, és az utógondozás megszervezése a feladatunk.

Pszichiátriai otthonunkban jelenleg 8 fő szociális munkás áll alkalmazásban.

Néhány adat:

Intézményünkben az engedélyezett férőhelyek száma 278 fő, Lakóotthonainkban 24 fő. A diagnózisok alapján a szkizofréniában szenvedő betegek aránya a legmagasabb (61%). A személyiség zavarral, alkalmazkodási és impulzus zavarral diagnosztizált ellátottaink száma jelenleg eléri már a 26% -ot. Ellátottaink közül csak minimális létszámú az a lakó, akit rendszeresen látogatnak, 302 főből 54 fő.

Szociális munka a pszichiátriai otthonban

Otthonunkban a szociális munkás feladata igen sokszínű. Részt vesz a gondozási tervek készítésében, életútinterjút vesz fel a lakókkal. Fejleszti, valamint szinten tartja ellátottaink kognitív és szociális készségeit. Biztosítja a szabadidő hasznos eltöltésére vonatkozó foglalkozásokat, strukturálva ezzel lakóink szabadidejét. Szocioterápiás foglalkozásokat szervez. Mediációs feladatokat lát el, amellyel törekszik a konfliktushelyzet

kialakulásának megelőzésére. Felismeri a krízishelyzeteket és kezeli azokat, alkalmazza a problémák és szükségletek feltárásához szükséges módszereket. Közreműködik a lelki egészséget veszélyeztető problémák feltárásában, megoldásában, elősegíti az egyén, csoport, közösség problémáinak feltárását, megfogalmazását.

Segítséget nyújt az ellátottak személyes ügyeiben, segítő beszélgetést folytat. Elősegíti a betegek lelki és szociális egyensúlyának megtartását, visszaállítását.

Pszichiátriai betegek révén fontos, hogy észre tudja venni a viselkedési zavarok és lelki betegségek legfontosabb jeleit. Segíti, valamint támogatja az intézményen belüli kis közösségeket, társas kapcsolatok kialakítását, működését. Gondoskodik az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásáról, feltételeinek biztosításának megszervezéséről. Ápolja a korosztályok közötti kapcsolatokat, például idősebbek és a fiatalok között.

Jegyzőkönyvet, beszámolókat készít, valamint foglalkoztatási dokumentációt vezet.

Közösségi szellem kialakításában nyújt segítséget, ugyanakkor társadalmi érzékenyítő programokat szervez. Figyelmet fordít az ellátottak érdekvédelmére.

Az intézmény aktuális eseményének, valamint az évszaknak megfelelően díszít, dekorálja, otthonossá teszi a közösségi tereket, lakószobákat. Fontos az ellátottak személyiségének alapos ismerete, a bizalom megszerzése, megőrzése.

Az otthonunkba érkező gyakornokok részt vehetnek szakmai felkészültségüknek megfelelően a fentiekben felsorolásra került munkafolyamatokban.

Társadalmi érzékenyítés

Intézményünkben a szociális munkás team munkában dolgozik, melynek egyik alapja volt, hogy elfogadtassa a munkájának, feladatainak fontosságát más munkarészlegekkel – például az ápolással –, ezáltal teljes értékűnek tekintsék munkáját. Nem csak az intézmény falain belül, de azonkívül is szükséges az érzékenyítés módszere. A társadalom a pszichiátriai betegekről negatív képet alakított ki, stigmatizálva a pszichiátriai diagnózissal élőket. Fontos az érzékenyítés, hiszen a negatív attitűd kialakulása a legtöbb esetben az információk hiányából fakad. A különböző rendezvények szervezésével betekintést adhatunk a társadalom tagjai számára, hogy láthassák, a pszichiátriai otthon lakói nem olyanok, mint ahogy azt korábban elképzelték. „Fény az út végén” címmel került megrendezésre társadalmi akciónk, amelynek keretében egy irodalmi estet szerveztünk. A Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium dráma tagozatos diákjai a tavalyi évhez hasonlóan a Napsugár Otthon Ópusztaszeri Pszichiátriai Otthona lakóinak verseiből készítették egy előadást. A megfelelő hangulat kialakításához a helyszínt a szegedi Pinceszínház biztosította számunkra. A drámafakultáció tagjai egyedien ragadták meg a verseket, és egy izgalmas, megható, a nézőket mélyen elgondolkodató előadást mutattak be a színpadon. A műsor végén, egy kötetlen beszélgetés keretében találkozhattak egymással az előadók, az alkotók, és az érdeklődők. Nyilvános rendezvényeink eredményeként sikerült kölcsönösen támogató kapcsolatot kialakítani a körzeti Gyámhivatallal, Rendőrkapitánysággal, a Szegedi Pszichiátriai Klinikával és Tóhajlat Színházzal. Állandó résztvevője a település kulturális eseményeinek.

Összegzésként elmondható, hogy intézetünk változatos összetételű ellátotti körével, színes programjaival, felkészült szakembereivel megfelelő terephelyet biztosít a hallgatók számára.